

UNIVERSITATEA DE STAT DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

APROBAT

Prin Hotărârea Senatului

Universității de Stat de Educație Fizică și Sport,
din 18.09.2015, proces-verbal 5

Președintele Senatului

V.Manolachi

CURRICULUM

PRIVIND STAGIILE DE PRACTICĂ

ALE STUDENȚILOR

(CICLUL I ȘI CICLUL II)

Chișinău 2015

Autor: Calugher V., dr., lector superior

Recenzenți: Dorgan V., dr.hab., prof.univ.
Demcenco P., dr., conf.univ.

CUPRINS

1. Dispoziții generale	4
2. Glosar	6
3. Obiectivele și competențele generale ale stagiilor de practică.....	7
4. Tipurile stagiilor de practică și administrarea stagiilor de practică.....	9
5. Evaluarea stagiilor de practică.....	15
6. Cadrele didactice, coordonatorii, conducătorii stagiilor de practică.....	17
7. Studenții.....	18
BIBLIOGRAFIA.....	20
ANEXE.....	21.

I. DISPOZIȚII GENERALE

Stagiile de practică constituie o parte integrantă obligatorie a procesului educațional și se realizează în scopul aprofundării cunoștințelor teoretice acumulate de către studenți pe parcursul anilor de studii și formării competențelor stabilite prin Cadrul Național al Calificărilor. Fiind un element principal al procesului educațional și al activității profesionale, stagiul de practică asigură formarea competențelor profesionale și acumularea experienței privitor la organizarea și realizarea activităților în domeniul profesional.

Stagiile de practică reprezintă un element esențial și în cadrul socializării profesionale a studenților. Succesul absolvenților pe piața muncii va depinde, în mare măsură, de gradul în care aceștia vor cunoaște specificul activității profesionale. Ca rezultat a efectuării stagiilor de practică, studentul – viitorul specialist, poate determina perspectivele realizării profesionale în sistemul ales de specializare, iar rezultatele practicii justifică atribuirea calificării profesionale absolventului.

Curriculumul stagiilor de practică reprezintă un document de o importanță esențială pentru programele de formare practică în dezvoltarea personală și profesională a tinerilor specialiști din domeniu. Ne propunem, ca acest document să integreze cunoștințe privind relevanța programelor de formare practică și modul eficient de derulare a acestora, atât din punct de vedere organizatoric, precum și din punct de vedere pedagogic, formativ. Se impune, din perspectiva noastră, să evidențiem beneficiile pe care stagiile de practică le pot aduce mediului academic, celui privat, economic și, mai ales, tînărului, implicat personal și profesional în formarea sa.

Prezentul curriculum stabilește obiectivele și competențele generale, structura, metodologia organizării și desfășurării stagiului de practică în cadrul Universității de Stat de Educație Fizică și Sport, la ciclul I și ciclul II, potrivit reglementărilor legislației în vigoare în Republica Moldova, componentă obligatorie și esențială a formării profesionale universitare.

Responsabilitatea organizării și desfășurării stagiilor de practică a studenților revine: la nivelul universității - prorectorului pentru activitatea didactică; la nivelul facultății - decanului, desemnat să coordoneze practica studenților; la nivelul catedrelor – conducătorilor/ responsabililor de practică pentru fiecare specializare/ program de studiu.

Conducătorii/responsabilii de stagiile de practică pe programe de studiu sunt numiți la nivelul catedrelor și reconfirmați la începutul fiecărui an universitar de către Consiliul Facultății.

Stagiile de practică în cadrul formării inițiale în învățământul superior se realizează în întreprinderi, organizații, firme și instituții de învățământ, instituții medico-sanitare (în continuare – unități baze de realizare a stagiilor de practică), identificate de către universitate în cadrul parteneriatului social, precum și în baza acordurilor bilaterale și internaționale, în cadrul proiectelor internaționale.

Stagiile de practică în învățământul superior se axează, în temei, pe:

- a) activitatea de cunoaștere generală a unității de practică în care este repartizat studentul;
- b) activități de observație și analiză a proceselor funcționale, sub îndrumarea coordonatorilor (mentorilor) din partea unității-baze de realizare a stagiului de practică;
- c) colectarea informației în scopul elaborării tezei de licență/master;
- d) elaborarea setului de documente prestabilite și a raportului privind stagiul de practică.

Stagiile de practică a studenților Universității de Stat de Educație Fizică și Sport sunt prevăzute de planurile de învățământ pentru fiecare specialitate separat, având obiective și finalități specifice, reflectate în curriculumurile elaborate la nivel de catedre pe specialități/specializări .

În această perioadă, studenții luând cunoștință de experiența celor care activează în instituțiile respective, reușesc să-și însușească laturile pragmatice ale viitoarei profesii, modalitățile aplicării cunoștințelor teoretice la rezolvarea problemelor ce constituie conținutul activităților specifice domeniului de activitate în care lucrează. Studenții învață să opereze cu mijloacele (instrumentele, echipamentele sportive, documentele, registrele etc.) cu ajutorul cărora se desfășoară efectiv activitatea specifică domeniului de formare.

II. GLOSAR

Stagiul de practică este parte integrantă obligatorie a procesului educațional și se realizează în scopul aprofundării cunoștințelor teoretice acumulate de către studenți pe parcursul anului (anilor) de studii și formării competențelor stabilite prin Cadrul Național al Calificărilor pe domeniul de formare profesională.

Organizator de practică – instituția de învățământ superior care desfășoară activități instructiv-educative și formative în conformitate cu legislația în vigoare.

Partener de practică – instituție centrală sau locală, sau orice persoană juridică, care poate participa la procesul de instruire practică a studenților.

Coordonator al practicii (mentor) – persoana desemnată de partenerul de practică, abilitată să asigure respectarea condițiilor de pregătire și dobândire de către practicant a competențelor profesionale planificate pentru perioada stagiului de practică.

Conducătorul stagiului de practică este cadrul didactic desemnat din partea catedrei de profil.

Student stagiar - studentul care desfășoară activități practice pentru consolidarea cunoștințelor teoretice și pentru formarea abilităților, spre a le aplica în concordanță cu specializarea pentru care se instruieste.

III. OBIECTIVELE ȘI COMPETENȚELE GENERALE ALE STAGIILOR DE PRACTICĂ

În cadrul Universității de Stat de Educație Fizică și Sport stagiile de practică se realizează separat de orele teoretice, și constituie, în mediu, 10 la sută din numărul total de ore (credite de studiu) prevăzute în planul de învățământ.

Stagiile de practică urmăresc următoarele **obiective generale**:

- dobândirea competențelor necesare integrării pe piața muncii;
- creșterea adaptabilității tinerilor la cerințele angajatorului;
- aprofundarea și aplicarea cunoștințelor studentului practicant acumulate pe durata studiului;
- să furnizeze studentului practicant cunoștințe practice despre modul, în care funcționează diferitele departamente ale agenților economici participanți la stagiile de pregătire practică;
- să ofere posibilitatea studenților practicanți de a obține experiență prin intermediul contactelor stabilite în cadrul activității zilnice;
- stimularea interesului față de profesia aleasă, cultivarea datoriei și deprinderilor profesionale;
- constituirea personalității în profesie, educarea unor convingeri ferme, a calităților morale, a disciplinei, a respectării cu strictețe a legalității și normelor deontologice profesionale;
- formarea deprinderilor de planificare a activității zilnice și de autocontrol asupra realizării măsurilor planificate;
- studierea actelor normative ce reglementează activitatea instituțiilor de profil din republică;
- familiarizarea stagiilor cu structura, modul de organizare și activitatea organizațiilor de profil, cu particularitățile și volumul atribuțiilor lor de serviciu;

Competențele generale ale stagiilor de practică pot fi grupate în:

Instrumentale

- ✓ de a poseda cunoștințe generale de bază;
- ✓ de a comunica informații, idei, probleme și soluții din domeniul profesional;
- ✓ de comunicare scrisă și orală în limba maternă și într-o limbă de circulație internațională;
- ✓ de analiză și sinteză;
- ✓ de a decide independent;
- ✓ de a susține public un discurs coerent și logic;

- ✓ de a asigura promovarea și respectarea legalității în activitatea desfășurată;

Interpersonale

- ✓ de evaluare și autoevaluare a propriilor activități din perspectiva obligațiilor de funcție;
- ✓ de a aprecia diversitatea;
- ✓ de a avea un comportament etic și de respectare a regulilor deontologiei profesionale;
- ✓ de negociere și elaborare de proiecte;
- ✓ de colaborare cu specialiștii și experții din alte domenii;
- ✓ de a demonstra un comportament etic în activitatea profesională;
- ✓ de a rezolva situații profesionale uzuale, în vederea soluționării eficiente și deontologice a acestora;

Sistemice

- ✓ de a pune în practică cunoștințe;
- ✓ de a învăța;
- ✓ de adaptare la noi situații;
- ✓ de a se adapta la procesul de integrare europeană și de armonizare a legislației specifice domeniului de activitate;
- ✓ de a interpreta și a aplica legislația specifică domeniului de specializare;
- ✓ de a lucra independent;
- ✓ de a obține și a îmbunătăți calitatea;
- ✓ de organizare și realizare a cercetării;
- ✓ de a dezvolta responsabilitatea față de implicațiile etice și consecințele sociale ale cercetărilor;

IV. TIPURILE STAGIILOR DE PRACTICĂ ȘI ADMINISTRAREA STAGIILOR DE PRACTICĂ

Stagiile de practică se organizează în corespundere cu *Regulamentul privind cadrul general de organizare și desfășurare al stagiilor de practică în cadrul Universității de Stat de Educație Fizică și Sport*, iar tipurile stagiilor de practică sînt determinate în planurile de învățămînt ale USEFS, în strictă corespundere cu finalitățile de studiu pentru specialistul într-un anumit domeniu de formare profesională. Durata stagiilor de practică, precum și perioadele de desfășurare sînt incluse în planurile de învățămînt ale USEFS, aprobate în modul stabilit. Astfel, în cadrul universității sînt prevăzute

următoarele tipuri ale stagiilor de practica:

- a) de specialitate (inițiere, tehnologică, pedagogică, de antrenorat, sportiv-managerială, kinetoterapeutică, etc.);
- b) practica de licență;
- c) practica de masterat.

În procesul realizării **practicii de specialitate**, studenții se familiarizează cu bazele viitoarei specialități, obțin deprinderi primare pentru formarea profesională. Acest tip de practică se realizează în instituții de învățământ preuniversitar, cluburi sportive, instituții medico-sanitare, cabinete, laboratoare, ateliere, stațiuni didactico-experimentale și de cercetare, unități de producție ale instituțiilor de învățământ superior sau la întreprinderi/organizații performante din domeniu.

Practica de licență are drept scop dezvoltarea abilităților practice necesare și adecvarea pregătirii teoretice la activitatea profesională independentă în condițiile socio-economice reale; efectuarea cercetărilor, documentarea și colectarea informației pentru realizarea proiectului/tezei de licență. Practica de licență se organizează la întreprinderi, organizații, instituții de proiectare și de cercetare și, ca excepție, la catedrele de profil (ale instituțiilor de învățământ, instituțiilor medico-sanitare), în conformitate cu tema proiectului/tezei de licență.

Practica de master are drept scop dezvoltarea competențelor și adecvarea pregătirii teoretice la activitatea profesională independentă în condiții socio-economice reale, efectuarea cercetărilor, documentarea și colectarea informației, pentru realizarea tezei de master. Practica de masterat se organizează prioritar în organizații, instituții de proiectare și de cercetare și la catedrele de profil ale instituțiilor de învățământ, instituțiilor medico-sanitare, în conformitate cu tema tezei de master.

În cadrul Universității de Stat de Educație Fizică și Sport stagiile de practică se realizează separat de orele teoretice și constituie, în mediu, 4 săptămâni pentru fiecare tip de stagiu la ciclul I, și 5 săptămâni – la ciclul II. Stagiile de practică se creditează distinct, de regulă, cu 2 credite pentru o săptămână integră de stagiu.

Ciclul / Specialitatea	Denumirea disciplinei/stagiului de	Anul de studii	Semestrul	Nr. ore/săptămâni/credite
------------------------	------------------------------------	----------------	-----------	---------------------------

	practică			Nr. de ore	Nr. de săptămâni	Nr. de credite
Ciclul I						
Educația fizică și sport	Practica sportiv- managerială	III	VI	120	4	8
	Practica de antrenorat	IV	VII	120	4	8
	Practica de licență	IV	VIII	120	4	8
Educația fizică/Psihopedagogie	Practica pedagogică I	III	VI	120	4	8
	Practica pedagogică II	IV	VII	120	4	8
	Practica de licență	IV	VIII	120	4	8
Cultura fizică recreativă	Practica de inițiere	II	IV	90	3	6
	Practica tehnologică	III	V	90	3	6
	Practica de licență	III	VI	120	4	8
Cultura fizică de recuperare	Practica kinetoterapeutică I	III	VI	180	6	12
	Practica kinetoterapeutică II	IV	VII	120	4	8
	Practica de licență	IV	VIII	120	4	8
Dans sportiv și modern	Practica de inițiere	II	IV	90	3	6
	Practica tehnologică	III	V	90	3	6
	Practica de licență	III	VI	120	4	8
Servicii antiincendii	Practica de inițiere	I	II	60	2	4
	Practica de specialitate	II	IV	90	3	6

	Practica de licență	III	VI	120	4	8
Servicii de securitate a proprietății	Practica de inițiere	I	II	60	2	4
	Practica de specialitate	II	IV	90	3	6
	Practica de licență	III	VI	120	4	8
Securitate civilă și ordine publică	Practica de inițiere	I	II	60	2	4
	Practica de specialitate	II	IV	90	3	6
	Practica de licență	III	VI	120	4	8
Ciclul II						
Teoria și metodologia antrenamentului sportiv;	Practica de specialitate	I	II	150	5	10
Tehnologia antrenamentului sportiv;	Practica de antrenorat	I	II	150	5	10
Management în protecție, pază și securitate;	Practica de specialitate	II	IV	150	8	10

Tehnologii și management în fitness;	Practica în fitness	I	II	150	5	10
Tehnologii și management în turism;	Practica în turism	I	II	150	5	10
Tehnologii de educație și instruire motrică;	Practica de specialitate	I	II	150	5	10
Marketing și legislație în sport;	Practica managerială	I	II	150	5	10
Sport și mass-media;	Practica managerială	I	II	150	5	10
Managementul culturii fizice;	Practica managerială	I	II	150	5	10
Tehnologii kinetoterapeutice de recuperare	Practica kinetoterapeutică	I	II	150	5	10

Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport va selecta unitățile – baze de realizare a stagiilor de practică, din cele identificate în cadrul parteneriatului social, precum și în baza acordurilor bilaterale/internaționale și proiectelor internaționale, și vor încheia din timp, pe o perioadă determinată, convenții–cadru de parteneriat.

Pentru organizarea stagiilor de practică în instituțiile publice din domeniul ordinii publice, apărării și securității, USEFS va încheia contracte de colaborare nemijlocit cu conducerea autorităților respective, prin care vor stabili ordinea și restricțiile vizând desfășurarea stagiilor de practică în subdiviziunile subordonate.

Condițiile de desfășurare și durata stagiilor de practică se determină de către USEFS, de comun acord cu unitatea-bază în care se va realiza practica sau cu administrația instituției de învățământ, dacă stagiile de practică sunt desfășurate în unitățile funcționale ale instituției de învățământ superior.

Termenele, etapele, locul, perioada de desfășurare a practicii sunt stabilite de USEFS în

corespondere cu pregătirea teoretică a studenților, adecvată planurilor de învățământ (calendarului universitar/graficul procesului de studii), ținând cont de capacitățile bazei de practică a instituției sau a formațiunii economice de aplicare a instruirii practice.

În general, o persoană reușește să rețină și să își însușească noi concepte într-o măsură mult mai mare, dacă se implică activ în procesul de învățare decât dacă participă pasiv la acesta. În sensul unei diferențieri tipologice, stagiile de practică reprezintă o îmbinare între experiența directă, reală, și experiența simulată, în situații de lucru imaginative, reprezentând o formă de învățare participativă, care maximizează rata de retenție a informațiilor pentru student.

În acest context, putem menționa că studenții care dețin o pregătire teoretică și practică încă din timpul studiilor au șanse crescute de a-și găsi un loc de muncă. Economia este sprijinită de creșterea productivității organizațiilor care au angajați mai bine pregătiți, de nivelul crescut de salarizare al foștilor studenți, dar și de scăderea șomajului în rândul tinerilor.

Participanții, implicați în organizarea și desfășurarea stagiilor de practică, au misiuni și obiective diferite. Astfel, putem menționa rolul acestora după cum urmează:

➤ ***Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport***

Pentru USEFS, stagiile de practică reprezintă experimentarea și aplicarea cunoștințelor teoretice învățate la cursuri și seminarii. Verificarea modului, în care stagiul s-a desfășurat, cade în sarcina universității prin evaluarea competențelor dobândite de studenți la finalizarea acestuia.

➤ ***Organizațiile gazdă*** - reprezentând mediul economic, deschid poziții de stagii de practică din trei motive:

- intenția de a recruta personal calificat pentru locurile de muncă vacante;
- acoperirea temporară a deficitului de personal în activitățile specifice;
- dorința de implicare socială, prin contribuția la dezvoltarea educațională și profesională pe care stagiile de practică o au pentru fiecare student în parte.

Perspectiva pe care o împărtășesc majoritatea organizațiilor gazdă este diferită de cea a universității. Studentul practicant, în accepțiunea acestora, ar trebui supravegheat și îndrumat de personalul organizației gazdă. Totodată, evaluarea studentului se regăsește între atribuțiile personalului specializat al organizației, acesta fiind cel mai în măsură să evalueze modul, în care studentul a dobândit noi competențe pe parcursul stagiului de practică.

➤ ***Studenții***

Există, pe de-o parte, perspectiva studenților interesați și implicați în propriul program de formare,

iar pe de altă parte, putem vorbi despre studenții lipsiți de interes pentru stagiul pe care îl derulează.

Cei din prima categorie sunt, de regulă, cei care își doresc să acumuleze cât mai multe cunoștințe și competențe pe parcursul stagiilor de practică, ei fiind și interesați pentru a obține feedback-ul celorlalți privind propria prestație.

Cea de-a doua categorie de studenți, însă, nu sunt întotdeauna direct interesați de modul în care sunt evaluați pentru prestația lor, motiv pentru care nici nu vor solicita feedback-ul celor cu care au lucrat. Având în vedere perspectivele prezentate anterior, coordonatorul practicii are rolul de a armoniza cerințele academice ale stagiului de practică cu realitatea economică din cadrul organizației gazdă.

V. EVALUAREA STAGIILOR DE PRACTICĂ

Evaluarea stagiilor de practică se realizează atât pe perioada de desfășurare a practicii, cât și la finalizarea acestei activități.

Evaluarea *curentă*, pe durata practicii, se efectuează de către conducătorul de practică și reprezentantul unității-baze de practică, luând în considerație participarea studentului la lucrările programate și formarea de către acesta a deprinderilor de executare sau coordonare a operațiunilor incluse în programul practicii.

La evaluarea *finală*, stagiile de practică se apreciază cu note de către o comisie special creată de catedra de profil, ținând cont de referința coordonatorului din partea unității-baza de desfășurare a practicii despre activitatea stagiului, calitatea susținerii publice a raportului, rezultatele realizării sarcinii individuale, aprecierea conducătorului de la catedra de profil. Criteriile de apreciere a stagiului

de practică sunt elaborate și aprobate prin reglementări interne ale universității.

Notele obținute pentru stagiul de practică se includ în rezultatele sesiunii respective de examinare, se iau în considerare la calculul mediei reușitei academice a studentului.

Evaluarea practicii *de licență/master* se face de către conducătorul de proiect în funcție de activitatea studentului în procesul de elaborare a proiectului și de caracteristica dată de conducerea unității-baze de practică. Nota conducătorului se prezintă în avizul acestuia la teza de licență/master.

Totalizarea stagiilor de practică se efectuează în cadrul conferințelor, seminarelor, dezbaterilor, expozițiilor etc., organizate în cadrul facultății sau la catedrele de profil, separat, pe specialități.

Studentii, care nu au realizat integral planul de învățământ și nu au obținut creditele aferente tuturor unităților de curs/modulelor obligatorii și opționale și a stagiului de practică, nu sînt admiși la susținerea probelor examenului de licență și a proiectului/tezei de licență.

5.1. CERINȚELE FAȚĂ DE PRODUSELE ACTIVITĂȚII STUDENȚILOR STAGIARI

1. Elaborarea portofoliului de practică pe parcursul desfășurării practicii;
2. Respectarea cerințelor de perfectarea portofoliului de practică, care va include:
 - foaia de titlu;
 - ordinul în conformitate cu care studentul realizează stagiul de practică;
 - contract privind organizarea stagiului de practică (la necesitate);
 - locul desfășurării stagiului de practică;
 - date referitoare la unitatea bază de realizare a stagiului de practică (statutul, structura și organizarea activității instituției, date istorico-cronologice, aparatul administrativ, evidența contabilă);
 - perioada desfășurării stagiului de practică conform calendarului universitar;
 - evidența activităților desfășurate în fiecare zi (caiet de practică);
 - formular de evaluare a studentului practicant completat de conducătorul stagiului de practică (Anexa 1);
 - un chestionar de feedback dat de studentul practicant conducătorului stagiului de practică;
 - raport de autoevaluare a activității studentului practicant (Anexa 2).
 - CD cu poze/video de pe parcursul activităților de practică a studenților;

3. Prezentarea în termen a raportului coordonatorului și a conducătorului de practică;

Conducătorul stagiului de practică va evalua portofoliul stagiului de practică în conformitate cu Grila de evaluare a portofoliului de practică (Anexa 3).

Notele obținute pentru stagiul de practică se includ în rezultatele sesiunii respective de examinare, se iau în considerare la calculul mediei reușitei academice a studentului.

Totalizarea stagiilor de practică se efectuează în cadrul conferințelor, seminarelor, dezbaterilor, expozițiilor etc., organizate în cadrul facultății sau la catedrele de profil.

Studentii care nu au realizat integral planul de învățământ și nu au obținut creditele aferente tuturor unităților de curs/modulelor obligatorii și opționale și a stagiului de practică, nu sunt admiși la susținerea probelor examenului de licență și a proiectului/tezei de licență.

VI. CADRELE DIDACTICE, COORDONATORII, CONDUCĂTORII STAGIILOR DE PRACTICĂ

Pentru coordonarea practicii studenților, sunt desemnate cadrele didactice titulare, cu experiență recunoscută în domeniul de formare profesională respectiv în calitate de conducător al stagiului de practică. Monitorizarea activităților de efectuare a stagiilor de practică se include în norma didactică, aprobată în modul stabilit.

Conducătorul stagiului de practică de comun cu coordonatorul stagiului de practică definește subiectele sarcinilor individuale, organizează și supraveghează nemijlocit practica la specialitatea respectivă și asigură îndeplinirea în cele mai bune condiții a activităților proiectate.

Conducătorul stagiului de practică:

- a) ține cursuri și seminare, realizează diferite activități educaționale cu caracter demonstrativ, acordă consultații, asistență fiecărui student monitorizat;
- b) participă la repartizarea studenților la locurile de muncă sau redistribuirea acestora conform tipurilor de practică;
- c) verifică condițiile, respectarea termenelor și conținutului practicii;

- d) stabilește relațiile cu coordonatorii din unitățile-bază de practică și, în comun, elaborează programul de lucru pentru efectuarea practicii;
- e) împreună cu coordonatorul stagiului de practică din unitatea-bază de practică, evaluează realizarea stagiului de practică de către fiecare student;
- f) este responsabil de respectarea normelor securității muncii de către studenți;
- g) acordă consultanță metodică studenților ce efectuează stagiile de practică în bază de program individual.

Conducătorul unității-bază de realizare a stagiului de practică va desemna, din rândul angajaților, un specialist de înaltă calificare și cu experiență în domeniu – coordonatorul/mentorul stagiului de practică, care va fi responsabil de desfășurarea stagiului de practică în unitatea-bază.

VII. STUDENȚII

1. Studenții-stagiari au **dreptul**:

- a) să aleagă unitățile-baze de efectuare a stagiului de practică din numărul unităților cu care sunt încheiate contractele respective;
- b) să solicite recunoașterea voluntariatului prestat opțional, în același timp sau consecutiv, în una sau mai multe instituții gazdă, cu care instituția de învățământ superior a încheiat acord de colaborare, drept stagiu de practică;
- c) să realizeze stagiile de practică în străinătate în baza contractelor individuale conform cerințelor stabilite;
- d) să pretindă la condiții corespunzătoare la locul de desfășurare a stagiului de practică (de muncă), dotare cu utilaj, materiale, literatură etc;
- e) să solicite și să obțină explicații, consultări privind conținutul practicii și procesele tehnologice ce urmează să le învețe;
- f) să execute numai operațiunile și lucrările prevăzute în programul de practică;
- g) să intervină cu propuneri vizând organizarea și efectuarea stagiilor de practică, precum și pentru perfecționarea proceselor desfășurate în unitatea-bază de practică.

2. Studenții stagiați sunt **obligați**:
 - a) să asiste, în perioada stagiului de practică, la numărul de ore conform planului de învățământ;
 - b) să consemneze întreaga lor activitate în caietul de practică și să prezinte raportul programei stagiului de practică;
 - c) să efectueze stagiul de practică în strictă conformitate cu prescripțiile conducerii instituției; schimbarea unității-baze de practică fără consimțământul factorilor de decizie este strict interzisă;
 - d) să execute dispozițiile și recomandările conducătorilor stagiului, să respecte regulamentul de funcționare internă și condițiile de securitate a muncii, conform cerințelor specifice unității-baze de realizare a stagiului de practică.
3. În cazul în care în unitatea-bază de practică există locuri vacante, studenții-stagiați pot fi angajați la locurile respective, dacă conținutul muncii prestate corespunde cerințelor programului stagiului de practică.
4. Condițiile de angajare a studenților, programul zilei și a săptămânii de muncă pentru studenții-stagiați vor corespunde normelor Codului Muncii.
5. Din momentul încadrării studentului în stagiul de practică, acesta se conformează regulilor de securitate a muncii și de funcționare internă a unității-bază de practică.
6. Remunerarea muncii studentului în perioada de practică se face conform legislației în vigoare și în corespundere cu clauzele contractului încheiat între instituția de învățământ și unitatea-bază de practică.
7. Studenții înmatriculați în baza contractelor dintre instituții și întreprinderi, de regulă, realizează stagiile de practică în întreprinderile respective.
8. Studenții care își fac studiile prin învățământ cu frecvență redusă, încadrați în câmpul muncii la specialitatea studiată, precum și studenții cu frecvență la zi, care pe tot parcursul studiilor au reușit să îmbine studiile cu munca, sunt eliberați de la stagiile de practică, atribuindu-li-se numărul de credite conform reglementărilor interne ale instituției. Notarea se efectuează în baza raportului întocmit în conformitate cu programa stagiului de practică respectiv. În cazul în care studentul nu activează în domeniul specialității studiate, el realizează stagiul de practică în condițiile prezentului Regulament.
9. Studenților care au fost încadrați în stagii de practică peste hotarele republicii și dețin actul confirmativ respectiv cu descrierea activităților realizate, durata stagiilor, numărului de ore

realizat, li se recunosc stagiile de practică cu acordarea numărului stabilit de credite.

10. Voluntariatul prestat de studenți la domenii de utilitate publică conexe profilului și specialității de studiu a voluntarului, în baza acordurilor de colaborare cu instituțiile gazdă, confirmat prin carnetul de voluntar sau certificatul nominal de voluntariat, se recunoaște drept stagiu de practică și se creditează anual cu 5 credite de studiu transferabile pentru 150 de ore de voluntariat. Voluntariatul prestat de studenți, în scopul dezvoltării aptitudinilor și formării experienței profesionale, confirmat prin carnetul de voluntar, certificat nominal și contractul de voluntariat, va fi considerat practică de inițiere sau practică de licență dacă s-au confirmat cel puțin 40 de ore.
11. Studenții care nu au realizat programele de practică din motive întemeiate, sunt încadrați repetat la stagiul de practică, ținându-se cont de posibilitățile desfășurării acestuia pe parcursul vacanței sau al semestrului viitor.

BIBLIOGRAFIE

1. Avram E. Pregătirea practică a studenților - premisă a inserției eficiente pe piața muncii. (Proiect POSDRU) Tg.Mureș: 2007. 180 p.
2. Bondrea A. ș.a. Manual de practică. București: Editura Fundației România de Mâine, 2011. 234 p.
3. Budevici-Puiu, Liliana. Ghidul practicii manageriale pentru ciclul I. Chișinău: USEFS, 2009. 18 p.
4. Bulzan C. ș.a. Ghid de practică pedagogică. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2009. 266 p.
5. Goncearuc S., Busuioc S. Formarea competenței didactice în procesul stagiului de practică psihopedagogică. În: Teoria și arta educației fizice în școală, nr. 3, Chișinău, 2011, p. 5-15.
6. Regulamentul-cadru privind stagiile de practică în învățământul superior (Anexa la Ordinul Ministerului Educației al Republicii Moldova nr.203 din 19.03.2014). 12 p.
7. Secrieru M. Portofoliu de practică pedagogică, Univ. „Al. I. Cuza”, Iași, 2002.

ANEXE

Anexa 1

FORMULAR DE EVALUARE A STUDENTULUI PRACTICANT

Numele studentului practicant

.....

Instituția în care se realizează stagiul de pregătire practică

.....

Adresă

Telefon E-mail

Tutore

Pe o scară de la 1 la 5, unde 5 excelent și 1 nesatisfăcător, vă rugăm să evaluați studentul practicant, urmărind caracteristicile de mai jos. Dacă nu cunoașteți răspunsul în legătură cu o anumită caracteristică sau dacă aceasta nu este aplicabilă responsabilităților studentului practicant, vă rugăm să marcați răspunsul prin X.

Calificative:

1 = nesatisfăcător

2 = satisfăcător

3 = mediu

4 = bine

5 = excelent

Indicatori de evaluare	Calificativul	Comentarii și exemple edificatoare
1. Calitatea muncii Puterea de înțelegere și caracterul regulat al muncii		
2. Raționamentul Capacitatea de a lua decizii logice și		

viabile și de a ști când să acționeze independent sau să solicite ajutor		
3. Cunoașterea postului Capacitatea de a aplica cunoștințele și aptitudinile în mod eficient		
4. Volumul de muncă Viteza și volumul de muncă produsă în comparație cu ce se așteaptă de la un student practicant, îndeplinirea obiectivelor stabilite de către departament		
5. Inițiativa Capacitatea de a demara singur o activitate și de a lucra independent		
6. Creativitate Capacitatea de a sugera alternative viabile		
7. Rezolvarea problemelor/ Luarea deciziilor Capacitatea de a identifica, a analiza și a rezolva problemele, și de a analiza impactul deciziilor înainte de a le duce la îndeplinire		
8. Punctualitatea Respectarea programului de lucru și promptitudinea în înștiințarea mentorului de absență		
9. Abilități de planificare și organizare Capacitatea de a stabili care sunt prioritățile, de a respecta programul planificat și de a gestiona timpul într-un mod eficient		
10. Comunicarea Capacitatea de a se exprima corect și concis, atât verbal, cât și în scris, și de a ști să asculte		
11. Abilități interpersonale Capacitatea de a interacționa diplomatic și cu tact când intră în contact cu persoane interne și externe		
12. Respectarea principiilor etice profesionale Capacitatea de a menține confidențialitatea și de a fi demn de încredere		

13. Imparțialitatea Capacitatea de a evalua în mod critic propria activitate și pe a altora		
14. Abilități legate de post Abilitatea de folosire a conceptelor statistice, calculatorului, telefonului etc.		
15. Curiozitate profesională, dorința de a învăța		

Anexa 2

RAPORT DE PRACTICĂ

Numele și prenume studentului:

.....

Universitatea/Facultatea:

.....

Instituția și departamentul în care a desfășurat stagiul de pregătire practică :

.....

Domeniul de activitate:

.....

Date de contact instituție:

.....

Perioada și durata stagiului de pregătire practică:

.....

Notă coordonator practică:

.....

Notă profesor responsabil de practică:

.....

Structura raportului de practică:

- Obiectivele stagiului de pregătire practică;
- Activitățile desfășurate;

- Observații personale;
- Concluzii.

Data

Semnătură student

Anexa 3

Grila de evaluare a portofoliului stagiului de practică

Descriptori de performanță	Foarte bine (10-9)	Bine (8-7)	Satisfăcător (6-5)	Nesatisfăcător
Descrierea activităților conform curriculumului stagiului de practică	Este descrisă detaliat fiecare activitate și componentele proceselor studiate	Descrierea incompletă (cca 75%) a activităților și a componentelor proceselor studiate	Descrierea incompletă (cca 50%), confuză a activităților și a componentelor proceselor studiate	Lipsește descrierea activităților, sunt enumerate superficial doar unele activități
Analiza activităților prevăzute de curriculum stagiilor de practică	Este prezentată o analiză complexă a activităților și a componentelor practicii conform criteriilor stabilite	Analiza parțială a activităților și a componentelor proceselor studiate sau nu este respectată structura	Analiza superficială a activităților și a componentelor proceselor studiate, fără respectarea structurii	Lipsește analiza activităților și a componentelor proceselor studiate
Prezentarea concluziilor, sugestiilor	Sunt prezentate sugestii referitoare la eficientizarea activităților desfășurate și argumentarea acestora	Sunt prezentate sugestii referitoare la eficientizarea activităților desfășurate dar lipsește argumentarea acestora	Sunt prezentate sugestii superficiale și neargumentate referitoare la activitățile desfășurate	Lipsește sugestiile și concluziile sau nu corespund planului

Perfectarea portofoliului de practică	Este perfectat conform rigorilor stabilite în curriculumul stagiilor de practică	Este perfectat conform rigorilor stabilite în curriculumul stagiilor de practică, dar cu unele abateri	Este perfectat, dar nu sunt respectate rigorile stabilite în curriculumul stagiilor de practică	Nu corespunde cerințelor stabilite în curriculumul stagiilor de practică
Aprecierea de către coordonator	Foarte bine	Bine	Satisfăcător	Nesatisfăcător
Susținerea publică a portofoliului de practică	Răspunsurile sunt corecte și complete la întrebările comisiei	Răspunsuri corecte parțial complete la întrebările comisiei	Răspunsuri corecte, doar la unele întrebări	Răspunsuri evazive, incorecte la majoritatea întrebărilor formulate de comisie